Dodatek do „Biuletynu Kowieńskiego"

BIULETYN BAŁTYCKI
WILBI

Nr. Wilno, dnia 22 lipca 1933 r. 133.-

ŁOTWA.

K r o n i k a. 1.Minister Spr.Zagr.Salnais o sprawach polityki łotewskiej i międzynarodowej. 2. Kolejny artykuł antypolski w "Pehdeja Brihdi". 3. Założenie komisji partji S.D. do spraw mniejszościowych. 5. Sprawa stosunków gospodarczych między Litwą a Łotwą. 6. Majątek m.Rygi

ESTONJA.

K r o n i k a. 1. Wyjaśnienie sekretarza państwa w sprawie działalności rządu. 2.Memorjał Izby Rolniczej. 3. Apolityczność inteligencji.

-----ooo----

ŁOTWA. K r o n i k a. 1. M i n i s t e r S a l n a i s o s p r a w a c h p o l i t y k i ł o t e w s k i e j i m i ę d z y n a r o d o w e j. "Siegodnia" Nr.179 /z VII.1933 r./: Dn.21 lipca łotewski min.Spraw Zagr.Salnais wygłosił przemówienie radjowe na temat międzynarodowej sytuacji i aktualnych zadań łotewskiej polityki zagranicznej.

Łotwa, jako małe państwo nie może oczywiście pretendować do odegrania decydującej roli w rozstrzyganiu różnych problemów polityki europejskiej. Łotwa winna jedynie uważnie śledzić za wypadkami i dążyć do zabezpieczenia dla siebie w grze sił międzynarodowych pewnego bezpieczeństwa. Łotwa winna też współpracować w miarę możności w organizacji i utrwaleniu pokoju i bezpieczeństwa przynajmniej we Wschodniej części Europy.

Jeżeli chodzi o stosunek do paktu czterech, Łotwa może jedynie pogratulować państwom stworzenia paktu. Bardzo ważnym sukcesem w dziele utrwalenia pokoju w Europie Wschodniej jest również podpisany niedawno w Londynie pakt 8-miu państw w sprawie określenia napastnika. Łotwa była pierwszem z państw bałtyckich, które rozpoczęło rokowania z Litwinowem odnośnie zawarcia tego paktu.

Łotwa dążyła zawsze do najściślejszej współpracy ze sprzymierzoną Estonją. W czasie pobytu w Rydze estońskiego min.S.Z. prof.Piipa, udało się obu rządom uzgodnić poglądy na program konferencji londyńskiej, konferencji rozbrojeniowej i t.d. Na konferencjach tych delegacje Łotwy i Estonji pracowały i pracują w najściślejszym kontakcie.

Bardziej skomplikowany jest problem stworzenia bliższych stosunków z Litwą. Należy podkreślić, że Łotwa nigdy nie wyrzekała się myśli o związku trzech państw bałtyckich. Łotwa dotychczas w tym kierunku pracowała. Będzie też pracować nadal pomimo wszystkich przeszkód. W czasie prywatnych rozmów w Londynie z litewskim ministrem S.Z. wyłoniły się pewne idee ściślejszej współpracy. Do zadań najbliższej przyszłości będzie właśnie należało wprowadzenie tych idei w życie.

Ostatnio Łotwie udało się zlikwidować bardzo niemiły konflikt z Niemcami w związku z zakazem importu masła. Zaznaczyć należy, że wbrew twierdzeniom niektórych polityków łotewskich Łotwa żadnych nowych obietnic, nieprzewidzianych w traktacie handlowym i w ustawach łotewskich Niemcom nie dawała.

Łotwa ma skolei dojść do porozumienia gospodarczego z Anglją. Łotwa otrzymała od Anglji na podstawie klauzuli największego uprzywilejowania wszystki ulgi udzielone przez Anglję państwom skandynawskiem. Porozumienie z Anglją jest doniosłym sukcesem jeżeli chodzi o rozwój stosunków handlowych Łotwy z Anglją. Spodziewać się należy, że w niedalekiej przyszłości przystąpi Łotwa do rokowań w sprawie zawarcia stałego traktatu.

Jeżeli chodzi o długi łotewskie względem Ameryki i Anglji Łotwa zapłaciła Ameryce z tytułu raty czerwcowej zaledwie 6 tys. dolarów, dalsza prolongata należności będzie zależeć od rokowań jakie Ameryka prowadzić będzie z dłużnikami.

Co do Anglji zgodziła się ona na prolongatę długów bez żadnych warunków. Wreszcie Francja uzależniła sprawę prolongaty od rozwiązania sprawy długów wojennych w skali światowej

Zadaniem polityki łotewskiej jest dalszy rozwój sojuszu politycznego z Estonją, zawarcie nowych traktatów handlowych z Litwą i z ZSSR, uregulowanie stosunków gospodarczych z Polską i zakończenie rokowań gospodarczych z Czechosłowacją.

2.K o l e j n y a r t y k u ł a n t y p o l s k i w "P e h d e j a B r i h d i". "Pehdeja Brihdi" Nr.156. / z VII.1933 r./: W związku z polskiem świętem morza posłowie polscy na sejm łotewski Wirzbicki i Łapiński wydali okólnik do rodaków swych w Letgalji zalecający zorganizowanie święta morza. Uświadomiona państwowo pograniczna ludność łotewska zapytuje jak długo jeszcze będzie trwała propaganda polska. Czy nie czas ostatecznie zakazać wszelkich polskich obchodów i jubileuszów, jak np.3-go Maja, 11-go listopada, święta morza i t.d.?

3. Z a ł o ż e n i e p a r t j i S. D. d o s p r a w m n i e j s z o ś c i o w y c h. "Socjaldemokrats" Nr.151/ z VII.1933 r./: Dn.11 lipca w Rydze na posiedzeniu Centralnego Komitetu partji S.D. z udziałem mniejszości narodowych wyłoniono komisję, której celem będzie walka z przejawami szowinizmu w kraju.

5. S p r a w a s t o s u n k ó w g o s p o d a r c z y c h m i ę d z y L i t w ą a Ł o t w ą. "Latvijas" / z dn.9.VII. 1933 r./: Zarzuty prasy litewskiej, co do rzekomo nielojalnego zachowywania się Łotwy w sprawie stosunków gospodarczych między dwoma krajami nie są uzasadnione. Rząd łotewski bowiem zezwala na import towarów litewskich do Łotwy, nawet ponad normę przewidzianą przez kontyngenty. Pozatem w maju rząd łotewski prosił Litwę o jaknajszybsze podjęcie rokowań w sprawie zawarcia traktatu handlowego. Litwa odpowiedzi jeszcze nie dała.

6. M a j ą t e k m i a s t a R y g i. Według danych z maja r.b. na terenie m.Rygi znajduję się 17.328 działek ziemskich, z czego 13.373 działki z budynkami. Do prywatnych osób należy 14.471 działek, zaś reszta do państwa, samorządów i towarzystw.

ESTONJA. K r o n i k a.1. W y j a ś n i e n i e s e k r e t a r z a p a ń s t w a w s p r a w i e d z i a ł a l n o ś c i r z ą d u. "Päevaleht" Nr.194. / z VII.1933 r./: W imieniu naczelnika państwa udzielił Sekretarz Stanu za pośrednictwem biura informacyjnego następujących wyjaśnień:

W swym ostatnim numerze socjalistyczne pismo "Rahva Sona" podało fałszywe wiadomości o działalności rządu i naczelnika państwa. Pogląd prasy socjalistycznej, że naczelnik państwa złamał swe słowo, co do utrzymania kursu korony, są całkiem bezpodstawne. Przy tworzeniu rządu J.Tönisson oświadczył, że w miarę możliwości będzie się starał utrzymać kurs korony na dawnym poziomie. Teraz warunki tak się ułożyły, że jednak musiał odstąpić od swego zamiaru i dokonał zmian w kursie bynajmniej nie samorzutnie, lecz w porozumieniu z parlamentem. O żadnem złamaniu kursu nie może być tutaj mowy. Tak samo mylnem jest zdanie, jakoby rząd płacił większym gazetom za dodatnie przedstawienie działalności rządu. Owszem rząd obrał sobie dwie siły dziennikarskie, którym najbardziej zaufać może, że będą przedstawiały jego postępowanie szczegółowo i we właściwem świetle. Otrzymują one za to subsydja z prywatnej kasy naczelnika, ale znów nie w tak wielkich sumach, jakie przytacza "Rahva Söna".

2. M e m o r j a ł I z b y R o l n e j. "Waba Maa" Nr.166.: Izba Rolna wystosowała do Ministerstwa Rolnictwa memorjał, w którym żąda zniesienia cła na cukrze, przeznaczonego na wyżywienie pszczół, wychodząc z założenia, że w ten sposób można będzie ułatwić rozwój tak pożytecznej gałęzi gospodarki.

-----ooooo-----

B7